

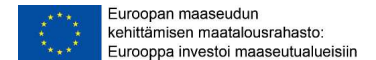
Luonnontuotealan kehittämistyö ja -tarpeet

Mikkeli 15.5.2019

Juha Rutanen, projektipäällikkö
Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

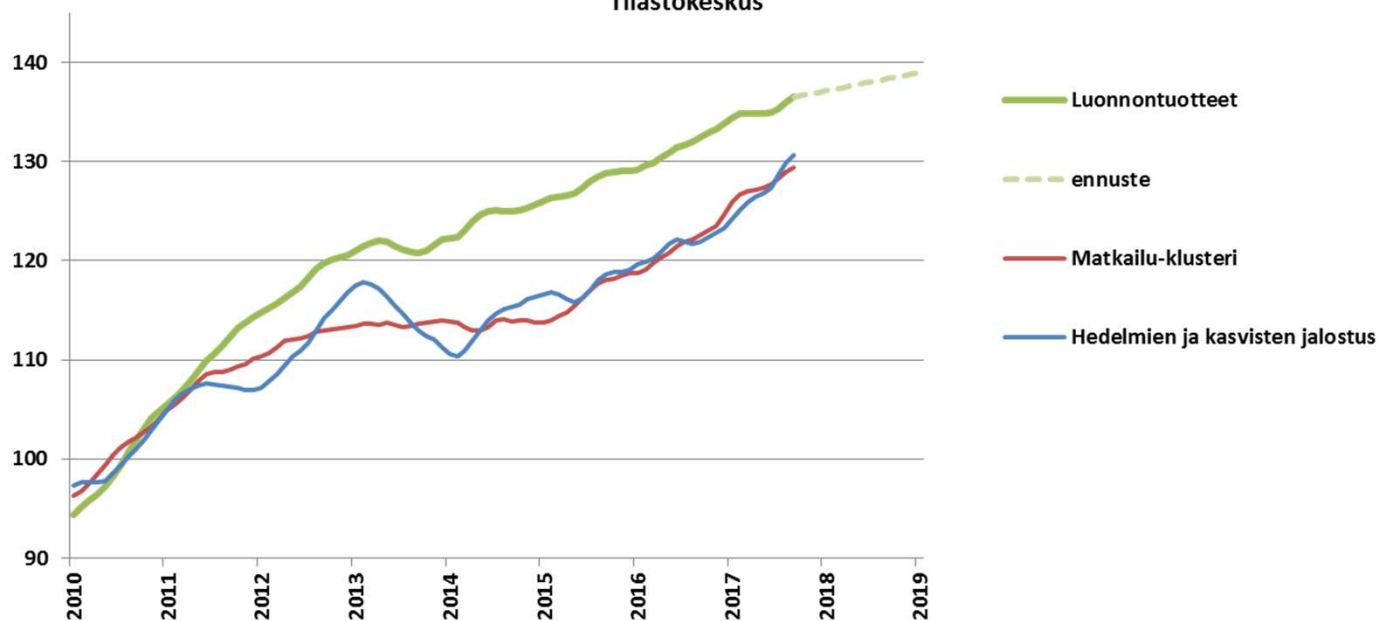
**RUOKASEKTORIN
KOORDINAATIOHANKE**
lähiruoka • luomu • luonnontuotteet

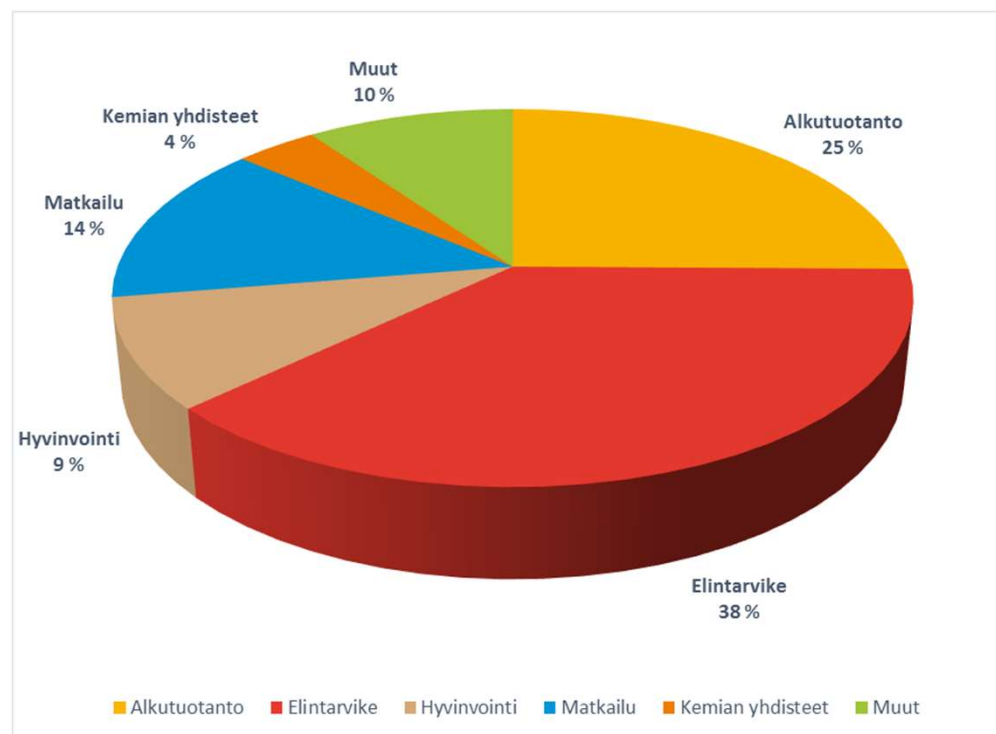
Luonnontuoteala vahvassa kasvussa, alan liikevaihto noin 300 miljoonaa euroa

Luonnontuotealan yritysryhmän liikevaihdon suhteellinen kehitys ja lähiajan ennuste 2019 verrattuna lähtöarvoihin (2010=100).

Tilastokeskus

Luonnontuotealalla monipuolista yrittäjyyttä, 750 yritystä, lisäarvomahdollisuuksia vielä useammalle

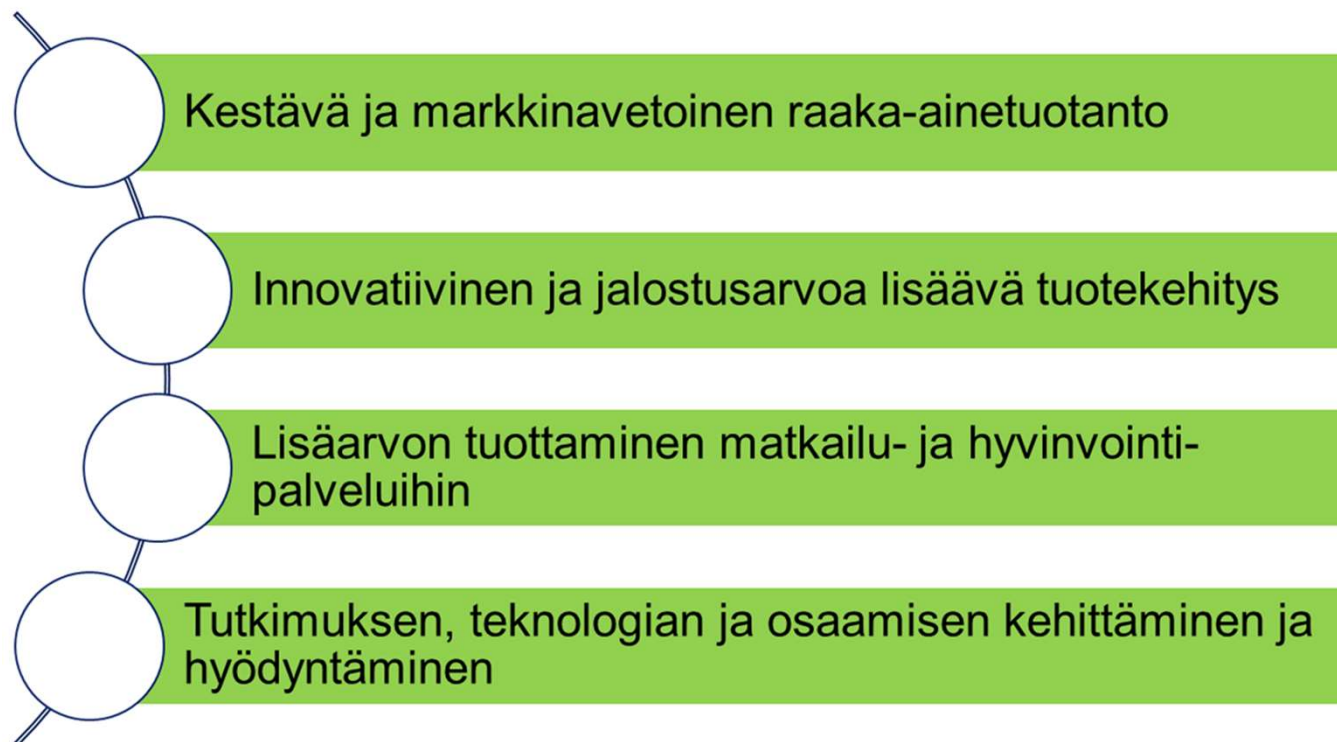

TEM Toimialapalvelu 2018

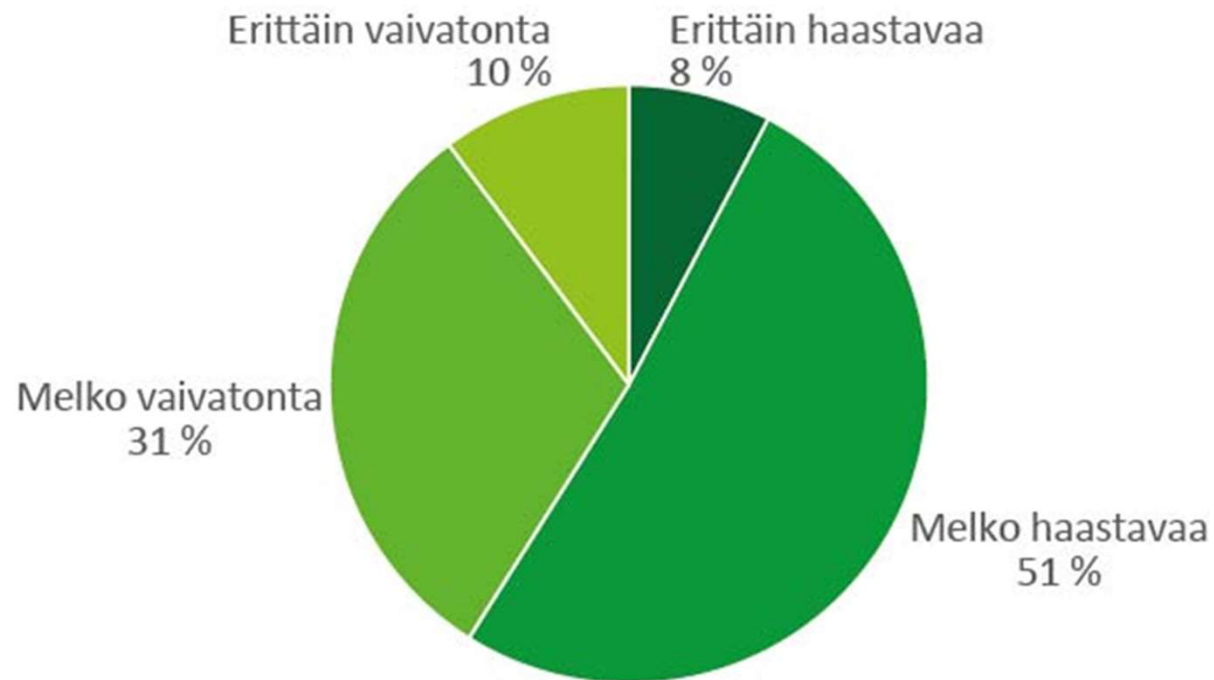
Kasvualue, mahdollisuuksia viennistä

- Positiivinen muutosta tapahtunut: raaka-aineviennistä jalosteiden vientiin
- Suomesta viedään marjojen lisäksi marjajauheita, kuivattuja marjoja, hilloja, mehuja, marjapitoisia alkoholijuomia, marja- ja kasviuutteita, sieniä, mahlaa, ravintolisiä sekä vilja- ja maitotuotteita, joissa on marjoja
- Uusin laajemman skaalan vientituote on mahla, jota tuotetaan jo noin 2 miljoonaa litraa, josta suurin osa menee vientiin mm. elintarvike-, ravintolisä- ja kosmetiikkateollisuuden raaka-aineeksi
- **Tavoite: vientiin korkean jalostusasteen tuotteita**

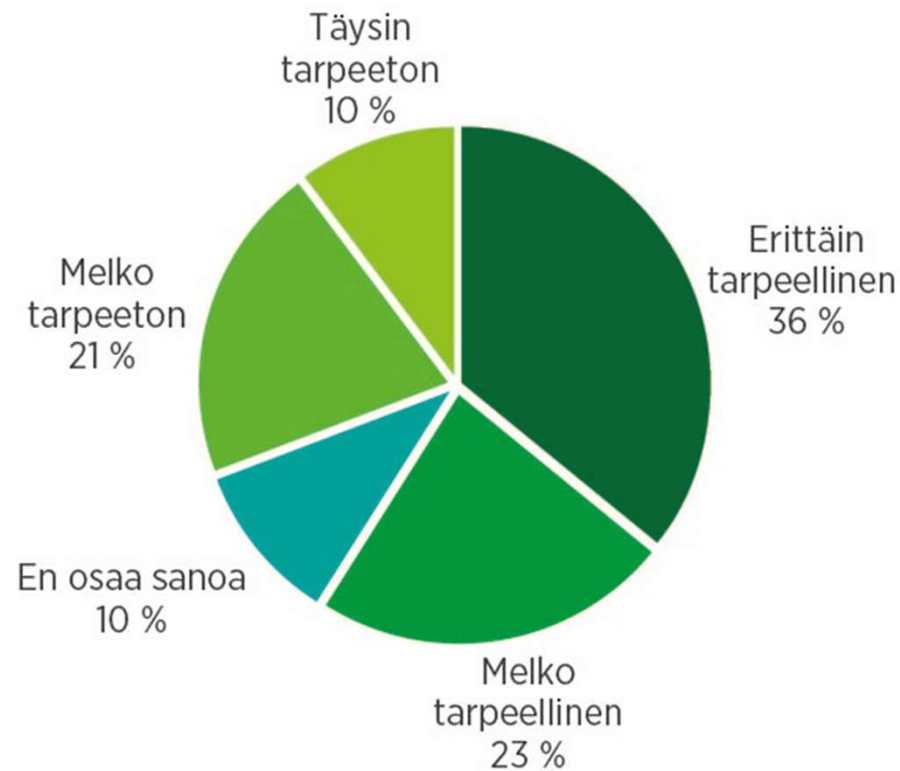
Luonnontuotealan toimintaohjelma 2020:n painopisteet edelleen ajankohtaisia

Yritysten kasvun jarruja: raaka-aineen hankinnan haastavuus

Luomusertifioidun raaka-aineen merkitys jalostaville yrityksille

Raaka-ainetuotannon kehittäminen

- ”Uusia”: mm. mahla, kerkät, nokkonen, koivun lehdet, maitohorsma, mesiangervo, voikukka, siankärsämö, vadelman lehdet, ruusujuuri, pakuri, poimulehti, väinönputki, kanervan kukat, katajan marja ja versot, mustikan ja puolukan lehdet, tupasvilla, pihka
- Laadun tuottaminen edellyttää osaamiseen panostamista
- Tietoa **tuottavimmista keruumenetelmistä** tarvitaan, uutta **teknologiaa ja logistiikkaa**
- Keruualueiden ja -lupien yhteishankintaa ja selvittämistä (metsätieto)
- Lisää koulutettuja kerääjiä, keruuverkostoja ja ammattimaisia keruukeskuksia
- Investointeja tuotantomittakaavan toimiviin ja laadukkaisiin tiloihin ja laitteisiin
- Raaka-aineketjun toimijat kohtaamaan **verkkopohjaisen järjestelmän ja kerääjärekisterin** avulla: valmistelu käynnistynyt
- Lisätietoa: <https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/talous-yhteiskunta/luonnontuoteala-tarvitsee-enemman-raaka-aineita>

Kasvavaa liiketoimintaa luonnontuotteista

- Rahoitus MMM, suunniteltu toteutusaika 3 vuotta 2019-2021
- Toteuttajat Suomen Metsäkeskus, Ruralia-instituutti ja Luonnonvarakeskus
- Hanke tuo ratkaisuja raaka-aineiden saatavuuteen, metsätoimijoiden ja metsänomistajien tiedon puutteeseen (uudet ansaintamahdollisuudet) sekä metsä- ja luonnontuotealan yritysten ja toimijoiden yhteistyömahdollisuuksiin
- Esim. hankintaketjun aktivointi ja hyvät käytänteet, keruun ja metsänhoitotöiden ketjuttaminen, verkostoitumista, mo-tapahtumia, videoita ja tietopaketteja
- **Kerääjärekisteri**, sähköinen työkalu kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen, keruuohjeet ja laatukriteerit, pilotointi

Maa- ja metsätalousministeriö

metsäkeskus

HELSINGIN YLIOPISTO
RURALIA-INSTITUUTTI

Luonnontuotealan kehittämistarpeita

- Yleishankkeiden sijaan syventyvämpiä ja yrityskytkentäisiä toimia
- Tuotannollista ja ammattimaista toimintaa ja yhteistyötä koko ketjussa
- Raaka-aineiden saatavuus: **määrä, laatu**, luotettavuus, **logistiikka**, analytiikka, **luomusertifiointi**, yhteistyö
- Teknologiset ratkaisut ketjun eri vaiheissa
- **Kerääjärekisteri**, sähköinen työkalu kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen
- Lisäarvotekijät ja ympäristövaikutukset esiin ja hyödyksi, kasvua tarjoavia lisäarvomahdollisuuksia monille toimialoille
- Uusia yhteistyötahoja ja -muotoja, mm. metsäala jo tulossa vahvasti mukaan, ruokasektorin yhteistyön tiivistämistä
- Hankevetäjien, kouluttajien ym. alan asiantuntijoiden täydennyskoulutus

Luonnontuoteala koordinaatiohankkeessa

- Luonnontuotealan hanketoteuttajien tapaamiset kahden kuukauden välein (skype 20.5.): hankkeiden kuulumiset, tietoiskut
- Alan kehittämistyön ja -kysymysten esilletuonti, hankerekisteri
- Kehittämisyhdyhmät, esim. luomukeruu, lisäarvotekijät, muut?
- Yhteiset seminaarit ym. tapahtumat Luonnontuotealan tutkimusseminaari 5.11. ja Luonnontuotepäivät 6.-7.11., Kajaani
 - Tutkimusseminaarissa aiheina mm. analytiikka ja prosessointi, arvoaineet ja terveysvaikutukset sekä raaka-ainetuotanto
 - Luonnontuotepäivien aiheina mm. raaka-aineketju, hyvinvointituotteet ja -palvelut, laadunhallinta, lisäarvotekijät ja yritysretkeily
- www.aitoluonto.fi, uutiskirje, some ym. ja yhteiset kanavat

RUOKASEKTORIN KOORDINAATIOHANKE

lähiruoka • luomu • luonnontuotteet

Ota yhteyttä:

Turun yliopiston Brahea-keskus, paivi.toyli@utu.fi

Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti, juha.rutanen@helsinki.fi

Pro Luomu ry, marja-riitta.kottila@proluomu.fi

